

## Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı bütçesinde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihaları ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/156, 171)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı bütçesinde değişiklik yapılması hakkında kanunun lâyihası (1/156)

T. C.

Başvekâlet

6. XI. 1943

Muamelât Umum Müdürlüğü

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 6/3743

### Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet Demiryolları ve Limanları Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklikler yapılması hakkında Münakalât Vekiliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 25. X. 1943 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mu-cibesıyla birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı bütçesinde değişiklik yapılması hakkındaki kanun lâyihasının mucip sebepleri

Madde 1 : Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1943 malî yılı bütçesinin ihzârı sırasında tahsisatlar nizamnamesinin harcırahlar hakkındaki mer'î hükümlerine göre tesbit edilmiş bulunan daimî ve muvakkat memuriyet harcırahları tahsisatının, nizamnamenin harcırahlar hakkındaki hükümlerinin, verilen harcırah yevmiyelerinin bugünkü duruma nazaran ihtiyaca kâfi gelmemesi sebebiyle ve bu defa tadilile verilmekte olan harcırah yevmiyelerinin yapılan hesaplara nazaran vasatî olarak % 34 nispetinde artırılması üzerine, sene nihayetine kadar yapılacak sarfiyata kâfi gelmeyeceği anlaşılmış olduğundan 1943 malî yılı bütçesine bağlı (A) işaretli masraf cetvelinin 2 nci faslının 1 nci «Daimî memuriyet harcırahı» maddesi tahsisatına (15.000) ve aynı faslın 2 nci «muvakkat memuriyet harcırahı» maddesi tahsisatına da (52.000) liralık bir tahsisat ilâvesine ihtiyaç hasıl olmuştur.

Bunun haricinde Umum Müdürlüğün 1943 malî yılında yapmakla mükellef olduğu artık nakil hizmetlerini karşılamak üzere mevcut nakil vasıtalarına ilâveten hariçten lokomotif ve vagon kiralanaşına lüzum hâsıl olmuş ve bu maksatla 25 lokomotif ile 250 vagonun 3 aylık bir devre için Umum Müdürlük emrinde çalıştırılması imkânı elde edilmiştir.

Bu suretle kiralananak lokomotif ve vagonların kirasını ödemek ve melhuz gecikmeler dolaşısıyla ecri misillerini tediye etmek üzere 1943 malî yılı bütçesine bağlı (A) işaretli masraf cetvelinin 9 neu faslının 1 nci «transit vagonların edevat tatili ücreti» maddesine (300.000) lira ile beraber ceman ilişik cetvel muhteviyatı bulunan (367.000) liralık munzam bir tahsisat talebinde bulunulması gerektiğinden kanunun 1 nci maddesi bu maksatla teklif edilmiş olup talep edilen munzam tahsisat haziran 1943 ayında elde edilen fazla gelirden karşılanacaktır.

Madde 2 : Demiryolu ile seyahat edecek olan bazı yolcuların trenlerde yanlarına alabilecekleri evsaf, hacim ve ebaddaki eşyalarını her hangi bir sebeple istasyonlarda muvakkaten bırakabilecekleri yerlere ihtiyaç bulunduğundan bazı büyük şehirlerdeki gar ve istasyonlar'da (Emanet odaları) namı ile bu gibi yerler ihdas edilmiş ve bu odalara bırakılacak eşyadan alınacak ücretler de (D. D. 503) numaralı tarife ile tesbit edilmiştir.

Bu odalarda ziya ve hasara uğrayan parçaların sahipleri tarafından beyan olunan kıymetle tazmin edilmesi tarife muktezasından olduğu ve bu tazminatın Demiryolu bütçesinin 10 neu faslının 2 nci maddesinden tediyesi derpiş edildiği halde teklif sırasında bu cihetin madde metnine alınmadığı görülmüş ve bu suretle bu hizmetten mütevellit tazminlerin icrası için sözü geçen madde metninin bu gayeye uygun bir şekilde düzenlenmesi gerekmiş ve bu itibarla da adı geçen 10 neu faslın 2 nci maddesine «emaneten tevdi olunan» fıkrasının ilâvesi ile eşyanın ziya ve hasarı halinde tazmini imkânı temin olunmuştur.

Madde 3 ve 4 : Kanunun mer'iyet ve tatbik salâhiyetlerini tâyin etmektedir.

### HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası*

**MADDE 1 —** Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilişik listede yazılı tertiplerine 367 000 lira münzam tahsisat verilmiştir.

**MADDE 2. —** Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin 10 neu faslının 2 nci maddesi « kazalar neticesinde ölenlerin vârislerine, mâlül kalanlara, emaneten tevdi olunan veya nakil esnasında hasar ve ziyaa uğrıyan eşya sahiplerine verilecek tazminat » şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 3. —** Bu kanun neşri tarihinden

mer'idir.

**MADDE 4. —** Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Münakalât Vekilleri memurdur.

25 . X . 1943

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	A. R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
H. Uran	N. Menemencioğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	S. Day	F. Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	S. H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebesoy		C. S. Siren

### LİSTE

F.	M.	Muhassasatın nev'i	Lira
2	1	Daimî memuriyet harcırahı	15 000
	2	Muvakkat memuriyet harcırahı	52 000
		Fasıl yekûnu	67 000
9	1	Transit vagonların edevat tatili ücreti	300 000
		Yekûn	367 000

**Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı bütçesinde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası (1/171)**

*T. C.*

*Başvekâlet*

*3. XII. 1943*

*Muamelât Umum Müdürlüğü*

*Kararlar Müdürlüğü*

*Sayı : 6/4031*

**Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine**

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Münakalât Vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 23. XI. 1943 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesiyile birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

*Başvekil*

*S. Saracoğlu*

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı bütçesine (838 000) liralık munzam tahsisat verilmesi hakkındaki kanun lâyihasının mucip sebepleri

**Madde 1.** — Umum Müdürlüğün 1943 malî yılında yapmakla mükellef olduğu artık nakil hizmetlerini karşılamak üzere mevcut nakil vasıtalarına ilâveten bundan evvel hariçten lokomotif ve vagon kiralanmasına lüzum hâsıl olmuş ve bu maksatla da «25» lokomotif ile «250» vagon, 3 aylık bir müddet için kiralanmıştır.

Lokomotif ve vagon ihtiyacının arzettiği vaziyet gözönüne alınarak bu günkü trafiği karşılamak üzere kiralanacak lokomotif adedinin «43» e ve vagon adedinin de «370» e çıkartılarak bir senelik bir devre için Umum Müdürlük emrinde çalıştırılması imkânları elde edilmiştir.

Bu suretle kiralanacak bu lokomotif ve vagonların malî yıl sonuna kadar altı buçuk aylık kirasını tediye etmek ve karşılığı elde edilen fazla gelire temin edilmek üzere 1943 malî yılı bütçesine bağlı (A) işaretli masraf cetvelinin 9 ncu faslının 1 nci (Transit vagonların edevat tatili ücreti) maddesine (838 000) lira daha munzam bir tahsisat talebinde bulunulması gerektiğinden kanunun 1 nci maddesi bu maksatla teklif edilmiştir.

**Madde 2. ve 3.** — Kanunun meriyet ve tatbik salâhiyetlerini tâyin etmektedir.

## HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun lâiyhası*

**MADDE 1** — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1943 malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin 9 ncü faslının 1 nci « Transit vagonların edevat tatili ücreti » maddesine (838 000) lira munzam tahsisat verilmiştir.

**MADDE 2.** — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

**MADDE 3.** — Bu kanunun hükümlerini ic

raya Maliye ve Münakalât Vekilleri memurdur.

23 . XI . 1943

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	A. R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
H. Uran	N. Menemencioğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	S. Day	F. Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	S. H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebesoy		C. S. Siren

### Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 1/156, 1/171

Karar No. 11

29 . XII . 1943

### Yüksek Reisliğe

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1943 malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklikler yapılması hakkında Münakalât Vekilligince hazırlanan ve Başvekâletin 6 ikinci teşrin 1943 tarih ve 6/3743 sayılı tezkereleriyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâiyhaları Encümenimize tevdi buyurulmakla Devlet Demiryolları ve Limanları Umum Müdürü ve Maliye Vekâleti namına Bütçe ve Malî Kontrol Umum Müdürü hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Memleketimizin münakale vasıtalarına olan ihtiyacının artışı karşısında fırsat ve imkân zahir ettikçe, hariçten vagon ve lokomotif kiralamak gibi muvakkat tedbirlerden de istifade edilmesi yerinde görülmüştür. (43) lokomotifle (370) vagonun 1943 malî yılı sonuna kadar olan (838 000) liradan ibaret kira bedeli Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğü bütçesinin 9 ncü faslının birinci maddesine munzam tahsisat

olarak ilâve olunmuş ve maddenin formülü bu maksatla da sarfiyat icrasına imkân verecek şekle konulmuş ve 25 lokomotifle 250 vagonun üç aylık kira karşılığı olarak diğer lâiyha ile tekîf olunan (300 000) lira ile birleştirilmek suretiyle bu maddenin tahsisatı (1 138 000) liraya baliğ olmuştur.

Harcirah yevmiyelerine yapılmış olan zamlar dolayısıyla de muvakkat memuriyet harcirahtı tertibine (52 000) ve daimî memuriyet harcirahtı tertibine (15 000) lira ilâvesi icabetmiştir.

Umum Müdürlüğün masraf bütçesine munzam tahsisat olarak verilen bu paralar, kiralanmış lokomotif ve vagonların çalıştırılmasından hâsıl olacak varidatla karşılanacaktır.

Aynı malî yıl Bütçe Kanununa bağlı cetvelin 10 ncü faslının ikinci maddesi, bazı mühim istasyonlarda açılan emanet odalarında zıyaa uğrayan eşyanın da tazmin edilmesine imkân verecek şekilde değiştirilmiştir.

Birleştirilmek suretiyle kaleme alınan lâiy-

la Umumî Heyetin tasvibine arz olunmak üzere  
Yüksek Reisliğe sunar.

Reis	Reis V.	M. M.	Eskişehir	Giresun	Giresun
Çorum	Kastamonu	Tokad	Y. Abadan	M. Akkaya	A. Sayar
İ. Eker	T. Çoşkan	H. N. Keşmir	İsparta	İstanbul	İstanbul
Kâtip			M. Karaağaç	H. Ülkmen	H. Kortel
İstanbul	Aydın	Balıkesir	İzmir	Kütahya	Manisa
F. Öymen	Gl R. Alpman	S. Örguevren	M. Bırsel	H. Pekcan	F. Kurdoğlu
Bitlis	Çanakkale	Edirne	Mardin	Rize	Trabzon
B. Osmâ	S. T. Arsal	M. N. Gündüzalp	R. Erten	T. B. Balta	M. S. Anamur
			Yozgad	Zonguldak	
			A. Sungur	E. Erişirgil	

### BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1943 mali yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası*

**MADDE 1.** — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1943 mali yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilişik listede yazılı tertiplerine (1 205 000) lira munzam tahsisat verilmiş ve aynı cetvelin 9 ncu faslının 1 nci maddesinin ünvanı (Transit vagonların edevat tatili ücreti ve kiralanacak vagon ve lokomotiflerin kira bedeli) ne çevrilmiştir.

**MADDE 2.** — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1943 mali

yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin 10 ncu faslının ikinci maddesi (Kazalar neticesinde ölenlerin vârislerine, mâlûl kalanlara, emâneten tevdi olunan veya nakil esnasında hasar ve ziyaa uğrayan eşya sahiplerine verilecek tazminat) şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 3.** — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

**MADDE 4.** — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Münakalât Vekilleri memurdur.

### LİSTE

F.	M.	Muhassatın nev'i	Lira
2	1	Daimî memuriyet harcırahı	15 000
	2	Muvakkat memuriyet harcırahı	52 000
			<hr/>
<b>Fasıl yekûnu</b>			<b>67 000</b>
			<hr/>
9	1	Transit vagonların edevat tatili ücreti ve kiralanacak vagon ve lokomotiflerin kira bedeli	1 138 000
			<hr/>
<b>YEKÛN</b>			<b>1 205 000</b>